

ОЦІНЮВАННЯ УЧНІВ 5 КЛАСУ З ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ ІСТОРІЇ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОСВІТИ

*Т.О. Ремех,
кандидат педагогічних наук,
старший дослідник*

У ході роботи над темою «Методичні засади і технології інтегрованого навчання історії в гімназії» створено модельну навчальну програму з інтегрованого курсу «Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи», навчальні матеріали для 5 класу для пілотування тридцятьма закладами загальної середньої освіти та рукопис підручника з аналогічною назвою.

У вересні-грудні 2021 року нами проведено серію вебінарів для вчителів пілотних освітніх закладів, опитування вчителів та узагальнення отриманих результатів. Аналіз відповідей респондентів виявив низку проблем, серед яких одне із основних – формувальне й підсумкове оцінювання учнів із курсу.

Встановлено, що розв'язання проблеми оцінювання учнів 5 класу з інтегрованого курсу потребує нових підходів та інструментарію вчителя. При оцінюванні вчитель має спиратися на зафіксовані в Державному стандарті базової середньої освіти орієнтири для оцінювання учнів на адаптаційному циклі, ключові компетентності та наскрізні вміння, зважаючи на те, що повне досягнення цих результатів передбачене на кінець циклу (6 клас). Тому вчитель має оцінювати компоненти, які реалізуються відповідно до модельної навчальної програми курсу.

З'ясовано, що формувальне оцінювання спрямоване на відслідковування просування учнів в опануванні матеріалом курсу. Відтак воно потребує відповідних пізнавальних завдань для учнів і застосування ними процедур оцінювання.

Підсумкове оцінювання учнів фіксує якісні та кількісні показники із досягнення очікуваних результатів на певному етапі. Для їх визначення вчителю слід встановити: 1) рівень сформованості пізнавальної діяльності учнів (приймання, осмислення, перетворення інформації тощо); 2) рівень сформованості їхніх знань, умінь, ціннісних ставлень (як складників ключових і предметних компетентностей); 3) ступінь опанування вміннями аналізувати, порівнювати, класифікувати, узагальнювати, синтезувати, формулювати висновки та оцінні судження; 4) рівень сформованості вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, висувати гіпотези та ухвалювати рішення; 5) міру самостійності, творчості та пізнавальної активності учнів.

Визначено, що при здійсненні підсумкового оцінювання вчитель має враховувати склад класу та пізнавальні можливості учнів. Оцінювання учнів 5 класу потребує застосування різних форм, як-от: практичні та діагностичні роботи, освітні проекти, створення творчих продуктів (презентацій, сценаріїв екскурсій), усні виступи, написання творів-роздумів, створення інфографіки, робота з писемними й візуальними джерелами, картами, таблицями тощо. Оцінювання учнів вчителем має здійснюватись за відомими учням критеріями, бути неупередженим, недискримінаційним та добросовісним.